

**ВІДГУК
ОФІЦІЙНОГО ОПОНЕНТА**

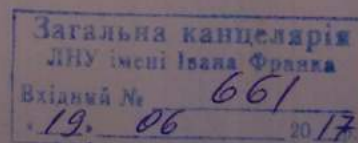
доктора економічних наук, завідувача кафедри міжнародної економіки та економічної дипломатії Грушинської Наталії Миколаївни на дисертаційну роботу Трофимчук Анни Павлівни «Зовнішньоторговельне співробітництво України з країнами Східної Азії в умовах глобалізації», подану на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.02 – світове господарство і міжнародні економічні відносини

I. Актуальність теми дисертаційного дослідження.

Зовнішня політика України характеризується багатовекторністю та прагненням розвивати відносини з країнами світу в умовах глобалізаційних трансформаційних процесів. Окрім традиційного європейського вектора, серед пріоритетів зовнішньої політики України активним є азійський напрямок. Даний напрямок окреслюється перспективністю розвитку з точки зору своїх внутрішніх активних економічних процесів, що поступово робить даний регіон провідним на міжнародній арені. Розвиток відносин України з країнами Східної Азії актуалізується також і необхідністю переміщення національних ринків збуту з Російського ринку на ринки Європейський та Азійський. Перспективними напрямами співпраці є торговельно-економічні відносини України з країнами Східної Азії, в контексті залучення іноземних інвестицій, здійснення експортно-імпорتنих операцій, проведення коопераційної діяльності, розвитку дипломатичних відносин в ракурсі забезпечення економічної національної безпеки.

II. Основні наукові положення, висновки і рекомендації, що сформульовані у дисертації, їх новизна, рівень обґрунтованості.

Наукова обґрунтованість отриманих дисертантом висновків, результатів та рекомендацій зумовлена опрацюванням достатньої кількості літературних джерел (160 найменувань), використанням різнопланових теоретико-методичних розробок, а також широкого масиву офіційної статистики, що включає макроекономічні та інституційні показники.

Послідовність, проведеного автором, дослідження відображена у структурі роботи (складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків), що забезпечило комплексний підхід до аналізу обраної проблеми.

Сформульована мета та поставлені завдання повністю реалізовані і обґрунтовані у процесі дослідження, результати якого відображенні у роботі, а також в узагальненому вигляді сформульовані у висновках до кожного з розділів та у загальних висновках дисертації, що виносяться на захист.

Ознайомлення зі змістом дисертаційної роботи та автореферату, основними науковими працями, дозволяє визначити найбільш значущі положення, прикладні висновки і рекомендації автора, які характеризуються науковою новизною, відображають його науковий внесок у розв'язання важливої проблеми – визначення місця країн Східної Азії у сучасній гео економічній стратегії України.

Найвагомішими науковими результатами, що були отримані особисто дисертантом, можна вважати наступні:

1) систематизація теоретичних підходів українських та зарубіжних вчених до визначення поняття гео економіка та окреслення її місця в системі економічних наук (с. 32-34), автором подане власне визначення та розуміння гео економіки;

2) набули подальшого розвитку теоретико-методичні підходи до оцінки стану двосторонньої торгівлі між країнами з використанням індексного підходу (с. 59-65), що дозволило сформувати цілісну структурну послідовність дослідження зовнішньоторговельного співробітництва;

3) проаналізовано головні фактори успіху проведення економічних реформ у країнах Східної Азії та визначено, які саме їх елементи можна застосувати в українських реаліях (с. 107-108);

4) поглиблено теоретико-методичні основи аналізу стану і обґрунтування пріоритетів розвитку зовнішньоторговельного співробітництва з країнами Східної Азії, у тому числі на основі ранжування країн за міцністю зовнішньоекономічних зв'язків визначено найбільш перспективних країн-партнерів для співпраці з Україною (с. 125-126);

5) виявлено потенціал розвитку зовнішньоторговельного співробітництва України та країн Східної Азії та сформульовано стратегічні пріоритети розвитку, зокрема запропоновано напрями удосконалення структури зовнішньої торгівлі між країнами (с. 147-148), шляхи модернізації транспортно-логістичної інфраструктури (с. 145-146), визначено перспективні форми активізації двосторонньої співпраці (с. 157-160).

III. Теоретична цінність триманих результатів роботи.

Наукові положення і висновки, отримані за результатами дослідження, які стосуються теоретичного обґрунтування нового підходу до аналізу місця країн Східної Азії у структурі зовнішньоторговельного співробітництва України утворюють теоретичну цінність роботи для подальших досліджень у сфері міжнародних економічних відносин

Дисертаційна робота виконана відповідно до науково-дослідної тематики кафедри міжнародних економічних відносин факультету міжнародних відносин Львівського національного університету імені Івана Франка, а саме «Екологічні чинники економічного зростання в країнах Центрально-Східної Європи» (номер державної реєстрації 0114U004246, січень 2014 р. – грудень 2016 р., науковий керівник – д-р екон. наук, проф. І. М. Грабинський) і «Стратегії міжнародної конкурентоспроможності та конвергенції соціально-економічного розвитку ЄС» (номер державної реєстрації 0115U003956, січень 2015 р. – грудень 2017 р., науковий керівник – д-р геогр. наук, проф. С. М. Писаренко).

Належний науковий рівень основних положень дисертації забезпечується використанням праць провідних українських та зарубіжних вчених, при цьому слід наголосити що велика кількість наукової бази дисертаційної роботи становлять саме зарубіжні видання. У дослідженні використано статистичні та аналітичні матеріали Світової Організації Торгівлі, Міжнародного валютного фонду, Світового Банку, Євростату, Міжнародної організації торгівлі, Державної служби статистики України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України.

Обґрунтованість і достовірність результатів дисертації підтверджується успішною апробацією на 11 міжнародних та вітчизняних конференціях та публікаціямт у 4 наукових фахових виданнях, 2 наукових фахових журналах, що

включені до міжнародних наукометричних баз, а також публікацією у підручнику та курсу лекцій зі світової економіки.

IV. Практична значущість висновків та рекомендацій дослідження.

Прикладне значення дисертаційної роботи полягає в огрунтуванні теоретико-методичних положень, аналітичних висновків та розробці рекомендацій щодо налагодження зовнішньоторговельного співробітництва між Україною та країнами Східної Азії. Практичне значення авторських підходів підтверджується їх апробацією на 11-ти міжнародних наукових конференціях та щорічних звітних конференціях Львівського національного університету імені Івана Франка.

Одержані дисертаційні результати використовуються для організації навчального процесу та розробці методичних матеріалів, наукових програм у Львівському національному університеті імені Івана Франка впродовж 2011-2012 рр., 2012-2013 рр., 2014-2015 рр., 2015-2016 рр., 2016-2017 рр. навчальних років для викладання дисциплін «Світова економіка» та «Міжнародні економічні відносини».

V. Повнота викладу результатів дослідження.

Основні положення та найважливіші результати дисертаційного дослідження Трофимчук А.П. висвітлені у наукових працях, загальним обсягом 5,1 авт. арк., у тому числі у 2 наукових фахових журналах, що включені до міжнародних наукометричних баз, 4 статтях в українських фахових виданнях та 11 тезах доповідей на наукових конференціях.

VI. Мова, стиль та оформлення дисертації й автореферату.

Дисертація та автореферат виконані грамотно, з дотриманням стилістичних та граматичних вимог. Вони є доступними для сприйняття, логічно структурованими. Супровід основних положень, гіпотез, висновків і рекомендацій забезпечують таблиці та рисунки, які сприяють обґрунтованості та кращому розумінню позицій автора. Дисертаційна робота містить змістовні додатки, які доповнюють та розширюють основні положення дисертації. Дисертаційна робота характеризується науковим стилем викладання. Оформлення дисертаційної роботи та автореферату відповідають вимогам державних стандартів Міністерства освіти і науки України.

VII. Дискусійні положення та зауваження щодо змісту та оформлення дисертаційної роботи.

Незважаючи на вищенаведену позитивну оцінку дисертації робота не позбавлена недоліків та положень, які можуть слугувати підставою для дискусій.

1. Одним із завдань дисертаційного дослідження, поставлених автором є внесення пропозиції щодо організаційно-економічних механізмів зміцнення конкурентоспроможності України на ринках країн Східної Азії. Разом з тим, в роботі не знайшли аргументованого відображення пропозиції щодо даного питання.

2. Вимагає детального пояснення підхід до угруповання країн регіону, який заявлений як авторський та економічна модель щодо зовнішньоторговельного співробітництва України з країнами Східної Азії і, відповідні висновки, особливо, якщо вищезазначене позиціонується автором як наукова новизна роботи.

3. Статистичні дані в роботі представлені лише до 2015 року, що потребує оновлення, з урахуванням тематики дослідження в умовах глобалізації. У додатках автором акцентується увага на 2015 рік, що також свідчить про відсутність матеріалу за 2016 – 2017 роки.

4. В роботі зустрічаються орфографічні помилки (с.29, 35, 143), неточності у оформленні посилань на джерела літератури (с.25, 38, 39, 50, 51, 89, 92, 122, 135, 168, 182).

Разом з цим, наведені вище зауваження не знижують загалом позитивної оцінки проведеного Трофимчук А.П. дослідження, носять характер побажань і спонукають до дискусії, формою якої й є офіційний захист наукової праці.

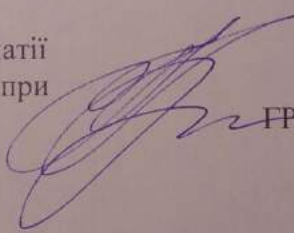
VIII. Відповідність дисертації вимогам «Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника»

Вказані вище дискусійні положення та деякі похибки не заперечують загальної теоретичної і прикладної значущості роботи. Опонована дисертація за змістом відповідає темі, меті і окресленим завданням, відповідає пп. 9, 11 і 12 «Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України «567» від 24 липня 2013 року. Робота відповідає паспорту спеціальності 08.00.02 – світове господарство і міжнародні економічні відносини. Дисертація є самостійною фаховою науковою працею у якій досліджено і аргументовано важливу наукову

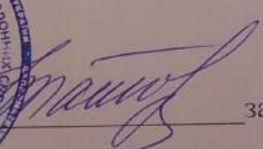
проблематику досягнення Україною ефективного та конкурентоспроможного економічного розвитку внаслідок формування успішної зовнішньоторговельної співпраці з країнами Східної Азії.

IX. Загальний висновок. Актуальність обраної теми, наукова новизна, теоретичне і практичне значення дисертаційної роботи Трофимчук Анни Павлівни на тему «Зовнішньоторговельне співробітництво України з країнами Східної Азії в умовах глобалізації» дають підстави зробити висновок про те, що опонована дисертаційна робота є самостійним, завершеним науковим дослідженням, містить елементи наукової новизни і відповідає вимогам до кандидатських дисертацій, а її автор – Трофимчук Анна Павлівна – заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.02 – світове господарство і міжнародні економічні відносини.

Офіційний опонент –
доктор економічних наук,
завідувач кафедри міжнародної
економіки та економічної дипломатії
Дипломатичної академії України при
Міністерстві закордонних справ

 ГРУЩИНСЬКА Н.М.

Підпис завіряю

Проректор з наукової роботи і міжнародних зв'язків
Дипломатичної академії України при
Міністерстві закордонних справ

ТАТАРЕНКО Н.О.